Bat. Gen.
XXVII
280

Vry-metselaars-regel
ten gebruike der vereenigde en
genoegzigde loges, vastgesteld
in de algemeene vergadering te
Wilhelmstad

Rp. 289 650.-

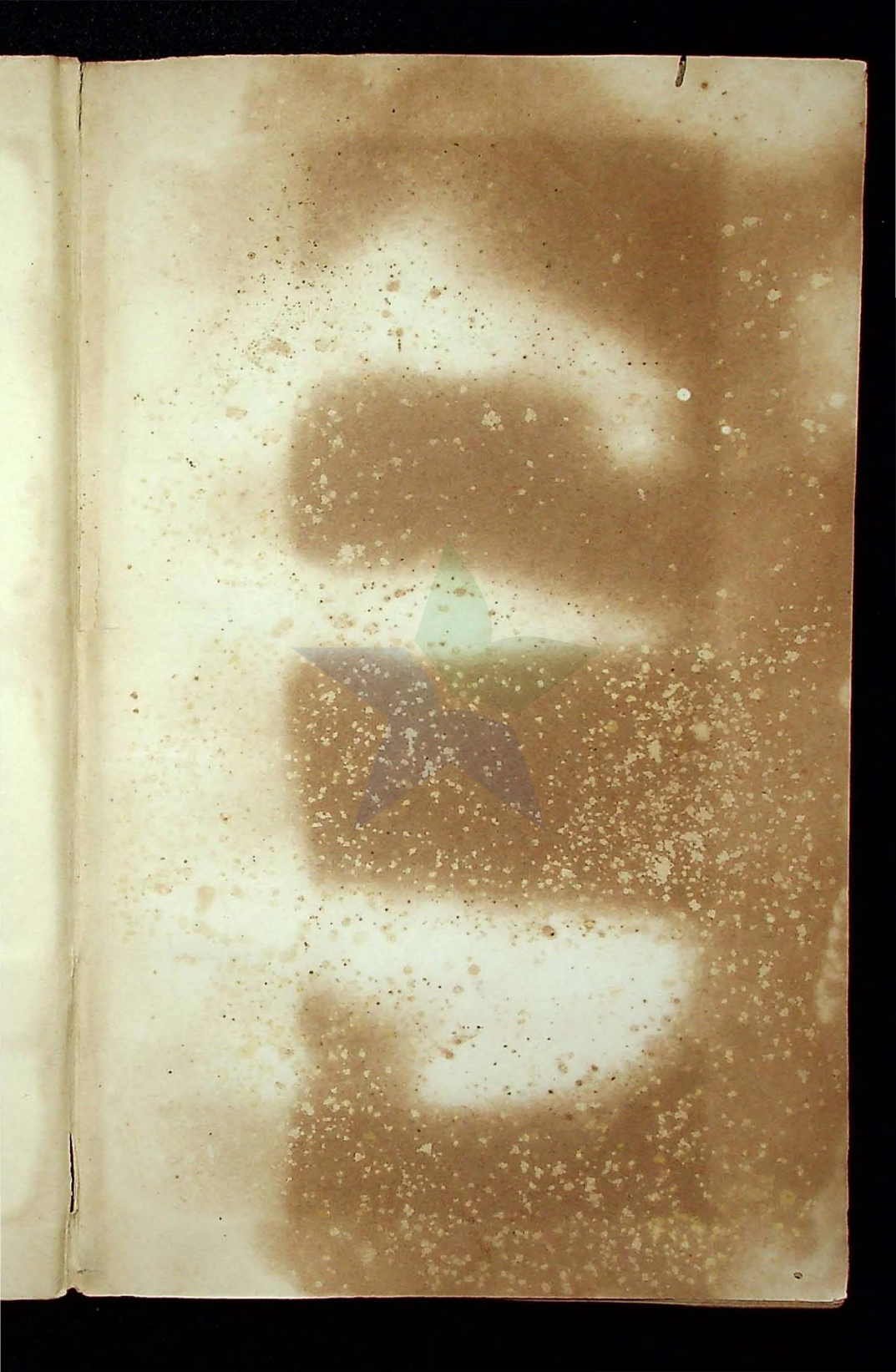

XXVII, 280

VRIJ - METSELAARS-

Regel

TEN GEBRUIKE DER VEREENIGDE EN GEWIJZIGDE

LOGES,

VASTGESTELD IN DE ALGEMEENE VERGADERING

te Wilhemsbad,

UIT HET FRANSCH VERTAALD DOOR

G. S.

GEDRUKT TE BATAVIA.

Anno 5830.

BAT. GENOOTSCHAP VAN KENN

XXVII 280

NB. De algemeene Vergadering van de Broederschap der Vrij-Metselaren, gehouden te *Wilhelmsbad* (op den titel vermeld) heeft plaats gehad in de maand Julij anno 5781, bij welke twee honderd gedeputeerden uit verschillende oorden zich bevonden, onder het voorzitterschap van den H.·. E.·. Broeder Hertog FERDINAND VAN BRUNSWIJK, ten einde eene algemeene reforme te maken en gelijkvormige ritualen, wetten en reglementen te statueeren: zijnde daarbij van wegens het G.·. O.·. van *Holland* tegenwoordig geweest de Broeder SWARTS.

Zie hierover het werk ten titel voerende: *De Conventu generali Latomorum apud aquas Wilhelminas prope Honoriam*, uitgegeven in anno 5802.

OPGEDRAGEN

AAN DE

EDELE ORDE

DER

Vrÿ-Metselaren.

G. S.

Règle

MAÇONNIQUE.

Prologue.

O toi, qui viens d'être initié aux leçons de la sagesse! fils de la vertu et de l'amitié! prêtes à nos accens une oreille attentive, et que ton ame s'ouvre aux préceptes mâles de la vérité! nous t'enseignerons le chemin qui mène à la vie heureuse: nous t'apprendrons à plaire à ton Auteur et à développer avec énergie et succès tous les moyens que la Providence te confia, pour te rendre utile aux hommes et goûter les charmes de la bienfaïsance.

VRIJ-METSELAARS-

Regel.

Voorafspraak.

O gij die thans in de lessen der wijsheid zijt ingewijd! Zoon der deugd en der vriendschap, neig een aandachtig oor tot onze vermaningen en dat uwe ziel zich opene voor de krachtvolle stem der waarheid! Wij zullen u leeren den weg die tot het geluk des levens leidt; wij zullen u leeren aangenaam aan uwen schepper te zijn, en de gaven waarmede zijne voorzienigheid u heeft toegerust, krachtdadig te ontwikkelen tot nut der menschen: wij zullen u leeren de genoegens der weldadigheid te smaken.

Art. I.

Devoirs envers Dieu et la Religion.

§. I.

Ton premier hommage appartient à la Divinité. Adores l'Être plein de Majesté, qui créa l'univers par un acte de sa volonté, qui le conserve par un effet de son action continue, qui remplit ton cœur, mais que ton esprit borné ne peut concevoir, ni définir. Plains le triste délire de celui, qui ferme ses yeux à la lumière et se promène dans les ténèbres épaisses du hazard : que ton cœur attendri et reconnoissant des bienfaits paternels de ton Dieu rejette avec mépris ces vains sophismes, qui prouvent la dégradation de l'esprit humain, lorsqu'il s'éloigne de sa source. Élèves souvent ton ame au-dessus des êtres matériels qui t'environnent, et jettes un regard plein de désir dans les régions supérieures, qui sont ton héritage et ta vraie patrie. Fais à ce Dieu le sacrifice de ta volonté et de tes désirs : rends-toi digne de ses influences vivifiantes, remplis les lois qu'il voulut que tu accomplisses comme homme dans ta carrière terrestre. Plaire à ton Dieu, voilà ton bonheur; être réuni à jamais à lui, voilà toute ton ambition, la boussole de tes actions.

Art. I.

Pligten jegens God en den godsdienst.

§. I.

Uwe eerste hulde behoort aan God. Aanbid dit ontzaggelijk Wezen dat het heelal alleen door zijnen wil uit het niet te voorschijn riep, hetwelk hetzelve nog dagelijks onderhoudt, hetwelk uw hart vervult, maar hetwelk uw beperkte geest noch begrijpen noch omschrijven kan.

Beklaag de treurige dwaling van hem die zijne oogen sluit voor het licht, en wandelt in de diepe duisternis des blinden toevals; dat uw hart, dankbaar geroerd door de vaderlijk goedheid van uwen God, steeds afkeerig zij van die ijdele drogredenen die niets anders bewijzen dan de ontaarding van den menschelijken geest, wanneer hij zich van zijnen hemelschen oorsprong zoekt te verwijderen. Verheft dikwerf uwe ziel boven het stoffelijke hetwelk u omringt en werp eenen verlangenden blik naar die hoogere gewesten die uw erfdeel en uw wezenlijk vaderland zijn. Brengt aan God het offer uwer begeerte en van uwen wil. Maak uw zijns verheven invloeds waardig, vervul de geboden welke hij u heeft voorgeschreven op dat gij dezelve gedurende uwe aardsche loopbaan zoudt betrachten. Vindt uw

§. II.

Mais comment oserois-tu soutenir ses regards, Être fragile! qui transgresses à chaque instant ses lois et offenses sa sainteté, si sa bonté paternelle ne t'eut ménagé un réparateur infini? abandonné aux égaremens de ta raison, où trouverois-tu la certitude d'un avenir consolant? Livré à la justice de ton Dieu, où seroit ton refuge? Rends donc grâces à ton Rédempteur; prosternes-toi devant le verbe incarné, et bénis la Providence qui te fit naître parmi les chrétiens. Professes en tous lieux la divine Religion de Christ, et ne rougis jamais de lui appartenir. L'Évangile est la base de nos obligations, si tu n'y croyois pas, tu cesserois d'être Maçon. Annonces dans toutes tes actions une piété éclairée et active, sans hypocrisie, sans fanatisme: le Christianisme ne se borne pas à des vérités de spéculation: pratiques tous les devoirs moraux qu'il enseigne, et tu seras heureux, tes contemporains te béniront et tu paroîtras sans trouble devant le trône de l'Éternel.

geluk in Gode welbehagelijk te zijn: eens voor altoos met hem te worden vereenigd, dat zij het doel uwer begeerte en de rigtsnoer uwer daden.

§. II.

Maar hoe zoudt gij, broos en feilbaar wezen, hetwelk ieder oogenblik zijne wetten overtreedt, zijne heiligheid beleedigt, zijnen blik kunnen verdragen, indien zijne vaderlijke goedheid u geen alvoldoenend hersteller had voorbehouden? waar zoudt gij de verzekering eener troostvolle toekomst vinden, indien gij aan de dwalingen uwer rede waart overgelaten. Waar zoudt gij eene schuilplaats zoeken voor de regtvaardigheid van uwen God. Dank dus uwen verlosser! Werp u neder voor het woord hetwelk vleesch is geworden en zegen de voorzienigheid die u onder Christenen in het leven riep. Beleid alom de goddelijke leer van Christus, en schaam u nooit hem toe te behooren. Het Evangelie is de grondslag onzer verpligtingen, en indien gij ooit ophieldt aan hetzelve te gelooven zoudt gij ophouden Vrij-metselaar te zijn. Dat al uwe daden het kenmerk eener ijverige en verlichte Godsvrucht dragen, zonder huichelarij noch dweepzucht. Het Christendom bepaalt zich niet tot bespiegelende waarheden; betracht al de zedelijke verpligtingen die hetzelve u oplegt, en gij zult gelukkig zijn;

§. III.

Sur-tout pénètres-toi de ce principe de charité et d'amour, base de cette sainte Religion: plains l'erreur sans la haïr et sans la persécuter; laisses à Dieu seul le soin de juger, et contentes-toi d'aimer et de tolérer. Maçons! Enfans d'un même Dieu! réunis par une croïance commune en notre divin Sauveur! que ce lien d'amour nous unisse étroitement et fasse disparoître tout préjugé contraire à notre concorde fraternelle.

Art. II.

Immortalité de l'ame.

§. I.

Homme! Roi du monde! chef-d'œuvre de la création lorsque Dieu l'anima de son souffle! médites ta sublime destination. Tout ce qui végète autour de toi, et n'a qu'une vie animale, périt avec le tems, et est soumis à ton empire: ton ame immortelle seule, émanée du sein de

uwe tijdgenooten zullen u zegenen, en gij zult vrijmoedig voor den troon des Allerhoogsten verschijnen.

§. III.

Wees bovenal doordrongen van die lessen der liefde, die de grondslag van dezen heiligen Godsdienst uitmaken: beklaag de dwalenden zonder ze te haten noch te vervolgen: laat het oordeel aan God over. Uw pligt is hun lief te hebben en te dulden. Vrij-Metselaren, kinderen van eenen God, door het geloof aan eenen Goddelijken Zaligmaker vereenigd zijnde, moet deze liefdeband ons naauw vereenigen, en alle vooroordeelen strijdig met onze broederlijke eendragt doen verdwijnen.

Art. II.

Onsterfelijkheid der ziel.

§. I.

Mensch! Koning der wereld! Meesterstuk der schepping, door God met zijnen adem bezield! overdenk uwe verhevene bestemming. Al wat romdom u leeft, heeft slechts een dierlijk leven, vergaat en is aan uw gebied onderworpen; alleen uwe onsterfelijke ziel, het uitvloeisel der God-

la Divinité, survit aux choses matérielles et ne périra point. Voilà ton vrai titre de noblesse : sens vivement ton bonheur : mais sans orgueil : il perdit ta race et te replongeroit dans l'abîme. Être dégradé ! malgré ta grandeur primitive et relative, qu'es-tu devant l'Éternel ? Adores-le dans la poussière, et sépares avec soin ce principe céleste et indestructible des alliages étrangers ; cultives ton ame immortelle et perfectible, et rends-la susceptible d'être réunie à la source pure du bien, lorsqu'elle sera dégagée des vapeurs grossières de la matière. C'est ainsi que tu seras libre au milieu des fers, heureux au sein même du malheur, inébranlable au plus fort des orages et que tu mourras sans frayeur.

§. II.

MAÇON ! si jamais tu pouvois douter de la nature immortelle de ton ame, et de ta haute destination, l'initiation seroit sans fruit pour toi ; tu cesserois d'être le fils adoptif de la sagesse, et tu serois confondu dans la foule des êtres matériels et profanes, qui tatonnent dans les ténèbres.

heid, overleeft aan het stof, en zal niet vergaan. Ziedaar uw ware adeldom. Besef uw geluk levendig, maar zonder hoogmoed, want de hoogmoed stortte uw geslagt in het verderf, en zoude u andermaal in den afgrond kunnen terug werpen. Gevallen wezen! wat zijt gij, niettegenstaande uwe oorspronkelijke en betrekkelijke grootheid, voor het oog van den eeuwigen God! Aanbid hem in nedrigheid en met aandacht. Ontwikkel uw onsterfelijke en voor volmaking vatbare ziel, maak haar geschikt om tot de zuivere bron van alles goeds vereenigd te worden, wanneer zij van haar stoffelijke omhulsel zal bevrijd zijn. Dus doende zult gij vrij zijn te midden der ketenen, gelukkig in den schoot des ongeluks, onwrikbaar onder het woeden der stormen, en onverschrokken in het uur des doods.

§. II.

Vrij-Metselaar! indien gij ooit ophoudt aan de onsterfelijkheid der ziel en aan uwe hooge bestemming te gelooven, of slechts daar aan twijfelen konde, zoude uwe inwijding geene vruchten meer voor u dragen, gij zoudt ophouden de aangenomen zoon der wijsheid te zijn, gij zoudt terug treden onder het aantal der aardsch gezinde en ongewijde menschen die in de blinde duisternis rondtasten.

Art. III.

Devoirs envers le Souverain et la Patrie.

§. I.

L'Être suprême confia d'une manière plus positive ses pouvoirs sur la terre au souverain; respectes et chéris son autorité légitime sur le coin de la terre que tu habites, ton premier hommage appartient à Dieu: le second à ta Patrie.

L'homme errant dans les bois sans culture et fuyant ses semblables, seroit peu propre à remplir les vues de la Providence et à saisir toute la masse du bonheur, qui lui est reservée. Son être s'agrandit au milieu de ses semblables. Son esprit se fortifie par le choc des opinions: mais une fois réuni en société il auroit à combattre sans cesse l'intérêt personnel et les passions desordonnées, et l'innocence bientôt succomberoit sous la force, ou sous la ruse. Il fallut donc des lois pour le guider et des chefs pour les maintenir.

Art. III.

Pligten jegens het Opperhoofd van den Staat en jegens het Vaderland.

§. I.

Aan het Opperhoofd van den Staat, heeft het Opperwezen, meer bijzonderlijk, een gedeelte zijner magt op aarde toevertrouwd; eerbiedig en bemin zijn wettig gezag in het land uwer woning. Uwe eerste hulde behoort aan God, uwe tweede aan het Vaderland. Onbeschaafd in de bosschen rondzwervende en zijne medemenschen ontvluchtende, zoude de mensch ongeschikt zijn om aan het oogmerk der voorzienigheid te beantwoorden en die mate van geluk, die God voor hem heeft weg gelegd, te smaken; zijn wezen wordt vergroot door den omgang met zijne medemenschen. Het verschil van denkwijze versterkt zijnen geest, maar eenmaal in maatschappijen vereenigd, zouden het eigenbelang en de tomelooze hartstogten, weldra de rust gestoord hebben, en de onschuld zoude voor de magt of de list hebben moeten bezwijken. Men heeft dus wetten moeten instellen en opperhoofden benoemen ten einde dezelve te handhaven.

§. II.

Homme sensible! tu revères tes parens; honores de même les Pères de l'état et pries pour leur conservation: ils sont les représentans de la Divinité sur cette terre. S'ils s'égarent, ils en répondront au juge des Rois: mais ton propre sentiment peut te tromper, et jamais te dispenser d'obéir. Si tu manquois à ce devoir sacré, si ton cœur ne tressailloit plus au doux nom de patrie et de ton souverain, le Maçon te repousseroit de son sein comme réfractaire à l'ordre public, comme indigne de participer aux avantages d'une association, qui mérite la confiance et l'estime des gouvernemens, puisqu'un de ses principaux mobiles est le patriotisme, et que jalouse de former les meilleurs citoyens, elle exige que ses enfans remplissent avec le plus de distinction et par les motifs les plus épurés tous les devoirs de leur état civil. Le guerrier le plus courageux, le juge le plus intègre, le maître le plus doux, le serviteur le plus fidèle, le père le plus tendre, l'époux le plus constant, le fils le plus soumis, doit être le Maçon, puisque les obligations ordinaires et communes du citoyen ont été sanctifiées et renforcées par les vœux libres et volontaires du Maçon, et qu'en les négligeant il joindroit à la foiblesse l'hypocrisie et le parjure.

§ II.

Gevoelig mensch! gij eerbiedigt uwe ouders: eerbiedig even zeer de Hoofden van den Staat en bid voor hun behoud. Zij zijn de vertegenwoordigers van God op aarde. Indien zij dwalen zoo zijn zij daarvoor verantwoordelijk aan den Regter der Koningen. Uw eigen gevoel kan u bedriegen, doch nooit kan het u van den pligt der gehoorzaamheid ontslaan. Indien gij dezen heiligen pligt ontrouw werd; indien de zachte namen van vaderland en vorst uw hart niet meer met tedere aandoeningen vervulden, zouden de Vrij-Metselaars u uit hun midden verwerpen, als verstoorder der openbare rust, onwaardig deel te nemen aan de voorregten eener vereeniging, die de achting en het vertrouwen aller regeringen verdient, dewijl ware vaderlandsliefde een harer voornaamste drijfveeren is en zij, ijverig goede burgers aan den staat te schenken, eischt, dat hare kinderen allen de burgerlijke pligten van hunnen stand op de volmaakste wijze en met de zuiverste bedoelingen vervullen. De Vrij-Metselaar is voorzeker altoos de moedigste krijgsman, de onbesprokenste regter, de zachtste meester, de trouwste dienstknecht, de tederste vader, de standvastigste echtgenoot en de ondergeschikste zoon, dewijl de gewone maatschappelijke ver-

Art. IV.

Devoirs envers l'humanité en général.

§. I.

Mais si le cercle patriotique qui t'ouvre une carriére si féconde et si satisfaisante, ne remplit pas encore toute ton activité : si ton cœur sensible veut franchir les bornes des empires et embrasser avec ce feu électrique de l'humanité tous les hommes, toutes les nations : si remontant à la source commune, tu te plais à chérir tendrement tous ceux, qui ont les mêmes organes, le même besoin d'aimer, le même désir d'être utile et une ame immortelle comme toi, viens alors dans nos temples offrir tes hommages à la sainte humanité, l'univers est la patrie du Maçon, et rien de ce qui regarde l'homme ne lui est étranger.

§. II.

Vois avec respect cet édifice majestueux des-

pligtingen voor hem geheiligd zijn en nieuwe kracht verkregen hebben, door de vrijwillige vrij-metselaars geloften en dat hij dezelve niet kan veronachtzamen zonder zich aan zwakheid, huichelarij en meineed schuldig te maken.

Arr. IV.

Pligten omtrent de menschen in het algemeen.

§. I.

Indien echter deze vaderlandsche werkkring die eene zoo uitgestrekte loopbaan voor u opent, voor uwen geest niet genoegzaam is, indien uw gevoelig hart de grenzen der rijken overschreidende, de geheele menschheid met het albezielend vuur der menschenliefde wil omvatten, indien gij tot den algemeenen oorsprong aller volkeren opklimmende, al diegenen wilt beminnen, die dezelfde bewerktuiging, dezelfde behoefte tot liefde, dezelfde begeerte om nuttig te zijn en eene onsterfelijke ziel bezitten, treed dan in onze tempels binnen, pleng aldaar uwe offerhande aan de menschheid. Het heelal is het Vaderland des Vrij-Metselaars, en niets van hetgeen den mensch betreft is vreemd voor hem.

§ II.

Beschouw met eerbied dit ontzagverwekkend

tiné à resserrer les liens trop relâchés de la morale: chéris une association générale d'ames vertueuses capables de s'exalter: repandue dans tous les pays, où la raison et les lumières ont pénétré, réunie sous la bannière sainte de l'humanité, régie par des lois simples et uniformes. Sens enfin le but sublime de notre saint Ordre; consacres ton activité et toute ta vie à la bienfaisance; annoblis, épures et fortifies cette généreuse résolution, en travaillant sans relâche à ta perfection, et te réunissant plus intimement à la Divinité.

Art. V.

Bienfaisance.

§. I.

Créé à l'image de Dieu, qui a daigné se communiquer aux hommes, et répandre sur eux le bonheur; rapproches-toi de ce modèle infini par une volonté constante de verser sans cesse sur les autres hommes toute la masse de bonheur, qui est en ton pouvoir! tout ce que l'esprit peut concevoir de bien, est le patrimoine du Maçon.

§. II.

Vois la misère impuissante de l'enfance, elle

gebouw, geschikt om de zich ontknoopende banden der zedelijkheid naauwer toe te halen, bemin eene algemeene vereeniging van deugdzame lieden, wier zielen vatbaar zijn voor hooger vlugt, die zich verspreid heeft in alle landen waar rede en verlichting zijn doorgedrongen, vereenigd onder de heilige banier der menschheid en bestuurd door algemeene en eenvoudige wetten. Gevoel het verhevene doel onzer orde, wijd uw geheel leven en alle uwe vermogens der weldadigheid toe, veredel, zuiver en versterk dit edelmoedig besluit door onophoudelijk aan uwe volmaking te arbeiden en u naauwer met de Godheid te vereenigen.

Art. V.

Weldadigheid.

§. I.

Geschapen naar het beeld van God, die zich aan den mensch geopenbaard en hem het geluk geschonken heeft, is het uwen pligt dit oneindig verheven voorbeeld te volgen, door eenen standvastigen wil, om zoo veel u mogelijk is geluk rondom u te versreiden. Al wat edel en goed is, is het erfdeel der Vrij-Metselaars..

§. II.

Zie de hulploosheid der kindsche jaren, zij

réclame ton appui: considères l'inexpérience funeste de la jeunesse, elle sollicite tes conseils: mets ta félicité à la préserver des erreurs et des séductions qui la menacent: excites en elle les étincelles du feu sacré du génie, et aides à les développer pour le bonheur du monde.

§. III.

Tout Être qui souffre ou gémit, a des droits sacrés sur toi; gardes-toi de les méconnoître; n'attends point que le cri perçant de la misère te sollicite; préviens et rassures l'infortune timide: n'empoisonnes pas par l'ostentation de tes dons les sources d'eau vive, où le malheureux doit se désaltérer: ne cherches pas la récompense de ta bienfaisance dans les vains applaudissemens de la multitude; le Maçon la trouve dans le suffrage tranquille de sa conscience, et dans le sourire fortifiant de la Divinité, sous les yeux de laquelle il est sans cesse placé.

§. IV.

Si la Providence libérale t'a accordé quelque superflu, gardes-toi d'en faire un usage frivole et criminel; elle voulut que par un mouvement libre et spontané de ton ame généreuse, tu rendisses moins sensible la distribution inégale des

roept uwe hulp aan; beschouw de noodlottige onervarenheid der jeugd, zij verwacht uwen raad: dat het steeds uw geluk zij haar te bewaren voor de dwalingen en verleidingen die haar dreigen; ontsteek in het hart der jeugd het heilig vuur der geestdrift en wees behulpzaam aan deszelfs ontwikkeling tot heil der menschheid.

§. III.

Elk lijdend wezen heeft heilige regten op u, misken dezelve nooit; wacht niet tot dat de hartverscheurende kreet der ellende uwe hulp inroepe; voorkom haar en bemoedig de schroomvallige ongelukkige; maak geene ijdele praal met uwe giften, op dat daardoor de verfrisschende stroom, waaruit de ongelukkige zich verkwikken moet, niet onzuiver gemaakt worde: zoek de belooning uwer weldaden niet in de ijdele toejuichingen der menigte; de Vrij-Metselaar vind haar in den versterkenden blik der Voorzienigheid wier oog steeds op hem geopend is en in de goedkeuring van zijn geweten.

§. IV.

Indien de milde voorzienigheid u overvloed geschonken heeft, zoo verspil denzelven niet op eene ijdele en misdadige wijze: u dezen overvloed schenkende, was het haren wil, dat gij door de vrije ingevingen van uw edel hart, daarmede

biens, qui entroit dans ses plans: jouis de cette belle prérogative. Que jamais l'avarice, la plus sordide des passions, n'avilisse ton caractère, et que ton cœur se soulève aux calculs froids et arides, qu'elle suggère. Si jamais il venoit à se dessecher à son souffle triste et intéressé, fuis nos atteliers de charité, ils seroient sans attrait pour toi, et nous ne pourrions plus reconnoitre en toi l'ancienne image de la Divinité.

§. V.

Que ta bienfaisance soit éclairée par la religion, la sagesse et la prudence: ton cœur voudroit embrasser les besoins de l'humanité entière: mais ton esprit doit choisir les plus pressans et les plus importans. Instruis, conseilles, protèges, donnes, soulages tour-à-tour: ne crois jamais avoir assés fait, et ne te reposes de tes œuvres que pour montrer une nouvelle énergie. En te livrant ainsi aux élans de cette passion sublime, une source intarissable de jouissances s'apprête pour toi: tu auras sur cette terre l'avant-goût de la félicité céleste: ton ame s'aggrandira, et tous les instants de ta vie seront remplis.

de ongelijke verdeeling der aardsche goederen, die hare wijsheid heeft daargesteld zoudt verminderen; maak gebruik van dit schoone voorregt. Dat de gierigheid, die schandelijkste aller driften nooit uwe ziel bezoedele, en dat uw hart voor hare koude, dorre berekeningen steeds gesloten blijve. Indien de doodende adem der gierigheid ooit ingang in uw hart vond en hetzelve met lage gevoelens van vuig eigenbelang vervulde, vlied dan ver van onze werkplaatsen der liefde; zij zouden geene aantrekkelijkheid meer voor u hebben, en wij, wij zouden in u, het evenbeeld der Godheid niet meer erkennen.

§ V.

Dat Godsdienst, wijsheid en deugd steeds uwe weldadigheid besturen en verlichten. Uw hart zoude wenschen de behoefte der geheele menschheid te omvatten, maar uw verstand zegt u dat gij de noodzakelijkste en belangrijkste behoort te kiezen. Zijt beurtelings onderwijzer, raadgever, beschermer, weldoener en ondersteuner uwer medemenschen. Geloof nooit genoeg gedaan te hebben en dat uwe rust na volbragten arbeid alleen diene om uwe werkzaamheden met nieuwe kracht te hervatten, u aldus aan de oeffening dezer verhevene deugd overgevende, zult gij voor u zelven eene onuitputtelijke bron van genietingen openen; gij zult reeds hier op

§. VI.

Lorsqu'enfin tu sents les bornes de ta nature finie, et que ne pouvant suffire seul au bien, que tu voudrois faire, ton ame s'attriste: viens dans nos temples: vois le faisceau sacré de *bienfaits* qui nous unit, et concourant éfficacement selon toutes tes facultés aux plans et aux établissemens utiles que l'association Maçonnique te présente, et qu'elle réalise: félicites-toi d'être citoyen de ce meilleur monde; goûtes les doux fruits de nos forces combinées et concentrées sur un même objet: alors tes ressources se multiplieront, tu aideras à faire mille heureux au lieu d'un, et tes vœux seront couronnés.

Art. VI.

Autres devoirs moraux envers les hommes.

§. I.

Aimes ton prochain autant que toi-même, et ne lui fais jamais ce que tu ne voudrois pas qu'on te fit. Sers-toi du don sublime de la pa-

aarde de voorsmaak der hemelsche zaligheid smaken, uwe ziel zal zich verheffen en alle de oogenblikken uwes levens zullen vervuld zijn.

§. VI.

Doch, indien gij de grenzen uwer beperkte natuur gevoelende, en al het goede hetwelk gij zoudt willen stichten niet alleen kunnende bewerkstelligen, uwe ziel daarover treurt, kom dan in onze tempels, zie den heiligen bundel van weldaden die ons vereenigt en zijt met al uwe vermogens behulpzaam tot bevordering van het doel en de nuttige instellingen der Vrij-Metselarij. Reken u gelukkig burger dezer betere wereld te zijn, smaak de zoete vruchten onzer aller in een punt te zamenloopende pogingen, dan zullen uwe hulpmiddelen zich vermeederen, en in plaats van een mensch gelukkig te maken, zult gij aan het heil van duizende behulpzaam zijn en uwe wenschen zullen vervuld worden.

Art. VI.

Andere zedelijke pligten omtrent de menschen.

§. I.

Heb uwe naasten lief als u- zelven en doe nooit aan anderen hetgeen gij niet zoudt willen dat men aan u deed. Bedien u van het verheven

role, signe exterieur de ta domination sur la nature, pour aller au devant des besoins d'autrui et pour exciter dans tous les cœurs le feu sacré de la vertu. Sois affable et officieux, édifies par ton exemple: partages la félicité d'autrui sans jalousie. Ne permets jamais à l'envie de s'élever un instant dans ton sein, elle troubleroit la source pure de ton bonheur et ton ame seroit en proie à la plus triste des furies.

§. II.

PARDONNES à ton ennemi; ne t'en venges que par tes bienfaits; ce sacrifice généreux dont nous devons le sublime précepte à la religion, te procurera les plaisirs les plus purs et les plus délicieux: tu redeviendras la vive image de la Divinité, qui pardonne avec une bonté céleste les offenses de l'homme, et le comble de graçes malgré son ingratitude. Rappelles-toi donc toujours que c'est là le triomphe le plus beau, que la raison puisse obtenir sur l'instinct et que le Maçon oublie les injures, mais jamais les bienfaits.

spraakvermogen, dit uiterlijk teeken van uw gebied over de u omringende natuur, om de behoeften uwer medemenschen te voorkomen en in hunne harten het heilig vuur der deugd te doen ontbranden. Zijt vriendelijk en hulpvaardig; sticht door uw voorbeeld; deel zonder afgunst in het geluk van anderen. Duld niet dat de wangunst, al ware het slechts voor een oogenblik in uwen boezem huisveste: zij zoude de bron uws geluks verpesten en uwe ziel aan de vreesselijkste folteringen ten prooi geven.

§. II

Vergeef uwe vijanden; wreek u slechts door weldaden: deze edelmoedige opoffering, die ons door den Godsdienst wordt voorgeschreven, zal u de zuiverste genoegens doen smaken; daardoor zult gij gelijkvormig worden aan God die met hemelsche goedheid de overtredingen der menschen vergeeft, en hen niettegenstaande hunne ondankbaarheid met weldaden overlaadt. Herinner u steeds dat de Vrij-Metselaar nooit de ontvangene weldaden vergeet, maar dat geledene beleedigingen nimmer in zijn geheugen geprent blijven, en dat het vergeten derzelve de schoonste zegepraal is die de rede ooit op onze hartstogten kan behalen.

Art. VII.

Perfection morale de soi-même.

§. I.

En te dévouant ainsi au bien d'autrui, n'oublies point ta propre perfection, et ne négliges pas de satisfaire les besoins de ton ame immortelle. Descends souvent dans ton cœur, pour en sonder les réplis les plus cachés. La connoissance de soi-même est le grand pivot des préceptes Maçonniques. Ton ame est la pierre brute, qu'il faut dégrossir: offres à la Divinité l'hommage de tes affections réglées, de tes passions vaincues.

§. II.

Que des mœurs chastes et sevères soient tes compagnes inséparables et te rendent respectable aux yeux des profanes: que ton ame soit pure, droite, vraie et humble. L'orgueil est l'ennemi le plus dangereux de l'homme, il l'entretient dans une confiance illusoire de ses forces. Ne considères point le terme où tu es venu, il rallentiroit ta course: fixes celui où tu dois arriver; la courte durée de ton passage te laisse à peine l'espoir d'y atteindre: ôtes à ton amour propre l'aliment dangereux de la comparaison avec ceux

Art. VII.

Zedelijke volmaking van zich zelve.

§. I.

Vergeet echter niet, u aldus aan het welzijn van anderen toewijdende, aan uwe eigene volmaking werkzaam te zijn, en laat niet na aan de behoefte uwer onsterfelijke ziel te voldoen. Onderzoek dikwijls uw hart tot in deszelfs diepste verborgenheden. De kennis van zich zelve is de grootste drijfveer der Vrij-Metselaars-instellingen. Uwe ziel is gelijk aan den ruwen steen die geslepen moet worden. Breng aan God de hulde uwer geregelde neigingen en uwer bedwongene hartstogten.

§. II.

Dat zuivere en strenge zeden uwe onscheidbare gezellinnen zijn, op dat zij u, in het oog der ongewijden, eerbiedwaardig maken; dat uw hart regtschapen, waarheidlievend, rein en nederig zij. De hoogmoed is de gevaarlijkste vijand van den mensch: hij onderhoudt in hem het dwaalbegrip zijner krachten. Zie nooit hoe ver gij reeds gekomen zijt, dit zoude u in uwen loop stremmen, maar zie hoe ver gij komen kunt, de korte duur, van uw verblijf op aarde geeft u naauwelijks de hoop het doel uwer bestemming

qui sont derrière toi : sens plutôt l'aiguillon d'une émulation vertueuse, en voyant des modèles plus accomplis devant toi.

§. III.

Que jamais ta bouche n'altère les pensées secrètes de ton cœur, qu'elle en soit toujours l'organe vrai et fidèle : un Maçon qui se dépouilleroit de la candeur, pour prendre le masque de l'hypocrisie et de l'artifice, seroit indigne d'habiter avec nous, et sémant la méfiance et la discorde dans nos paisibles temples, il en deviendroit bientôt l'horreur et le fléau.

§. IV.

Que l'idée sublime de la toute-présence de Dieu te fortifie, te soutienne : renouvelles chaque matin le vœu de devenir meilleur : veilles et pries, et lorsque sur le soir ton cœur satisfait te rappelle une bonne action, ou quelque victoire remportée sur toi-même, alors seulement reposes tranquillement dans le sein de la Providence ; et reprends de nouvelles forces.

§. V.

Etudies enfin le sens des hiéroglyphes et des emblêmes que l'Ordre te présente. La nature

te bereiken; vergelijk u dus nooit met diegenen die op dezen weg achter u gebleven zijn, dit geeft aan de eigenliefde een gevaarlijk voedsel, maar zie op diegenen die u vooruitgestreeft zijn, en dat hun voorbeeld u ten spoorslag diene.

§ III.

Dat uw mond steeds de ware en getrouwe tolk van uw hart zij : een Vrij-Metselaar die het voorkomen van huichelerij en list aanneemt, is onzer onwaardig, hij zoude wantrouwen en tweedragt in onze tempels verspreiden en weldra de geessel en het afgrijzen van allen worden.

§ IV.

Dat het verheven denkbeeld der alomtegenwoordigheid Gods u sterke en ondersteune; doe elken morgen de gelofte naar volmaking te streven, waak en bid. Wanneer gij u des avonds met vreugde herinnert dien dag eene goede daad te hebben volbragt of over u zelve te hebben geregeerd, sluimer dan gerust in, in de armen der wakende voorzienigheid en dat een verkwikkende slaap uwe krachten vernieuwe.

§ V.

Leer eindelijk de ware beteekenis der beeldspraak, en der zinnebeelden onzer orde kennen.

même voile la plûpart de ses secrets ; elle veut être observée, comparée et surprise souvent dans ses effets. De toutes les sciences dont le vaste champ présente les résultats les plus heureux à l'industrie de l'homme et à l'avantage de la société, celle qui t'enseignera les rapports entre Dieu, l'univers et toi, comblera les desirs de ton ame céleste, et t'apprendra à mieux remplir tes devoirs.

Art. VIII.

Devoirs envers les frères.

§. I.

Dans la foule immense des êtres, dont cet univers est peuplé, tu as choisi par un vœu libre les Maçons pour tes frèree. N'oublies donc jamais que tout Maçon, de quelque communion chrétienne, pays ou condition qu'il soit, en te présentant sa main droite, symbole de la franchise fraternelle, a des droits sacrés sur ton assistance et sur ton amitié. Fidèle au vœu de la nature, qui fut l'égalité, le Maçon rétablit dans ses temples les droits originaires de la famille humaine ; il ne sacrifie jamais aux préjugés populaires, et le niveau sacré assimile ici tous les

De natuur zelve bedekt de meeste harer geheimen met eenen sluijer; men moet hare werken gadeslaan, ze te zamen vergelijken en hare geheimen doorgronden. Onder al de wetenschappen die voor de werkzaamheid van den mensch, en de welvaart der maatschappij de heerlijkste gevolgen opleveren, is er geene die de behoefte uwer onsterfelijke ziel beter zal vervullen; geene die u omtrent uwe pligten beter zal onderrigten, noch u in uwe betrekking tot God, het heelal en u zelve, beter zal leeren kennen, dan de instellingen der Vrij-Metselaren.

Art. VIII.

Pligten omtrent de Broeders.

§ I.

Onder de ontelbare menigte van wezens die dit heelal bevolken, hebt gij, door eene vrije keuze, de Vrij-Metselaars meer bijzonder tot uwe broeders uitverkoren. Vergeet nooit dat elk Vrij-Metselaar tot welke christelijke gezindheid hij ook behoore, welk zijn vaderland of zijnen stand zij, regt heeft op uwe hulp en vriendschap, zoodra hij u de regte hand als zinnebeeld van broederlijke verkleefdheid aanbiedt, gelijkheid was de wet der natuur; de Vrij-Metselaar herstelt dus in zijne tempels de oorspronkelijke regten van het groote huisgezin der menschheid: nooit

états. Respectes dans la société civile les distances établies ou tolérées par la Providence: souvent l'orgueil les imagina, il y en auroit à les fronder, et à vouloir les méconnoître. Mais gardes-toi sur-tout d'établir parmi nous des distinctions factices, que nous desavouons: laisses tes dignités et tes décorations profanes à la porte et n'entres qu'avec l'escorte de tes vertus. Quelque soit ton rang dans le monde, céde le pas dans nos Loges au plus vertueux; au plus éclairé.

§. II.

Ne rougis jamais en public d'un homme obscur mais honnête, que dans nos asyles tu embrassas comme frère quelques instans auparavant; l'Ordre rougiroit de toi à son tour et te renverroit avec ton orgueil, pour l'étaler sur les théatres profanes du monde.

Si ton frère est en danger, vole à son secours, et ne crains pas d'exposer pour lui ta vie. S'il est dans le besoin, verses sur lui tes trésors, et réjouis-toi d'en pouvoir faire un emploi aussi satisfaisant: tu as juré d'exercer la bienfaisance

offert hij iets op aan heerschende vooroordeelen, het geheiligd schietlood maakt hier alle standen gelijk. Eerbiedig in de burgerlijke maatschappij de onderscheidingen van rang en stand, door de voorzienigheid ingesteld, of toegelaten : dikwerf werden zij alleen door den hoogmoed uitgedacht, en het zoude verwatenheid zijn ze te gispen of te miskennen. Maar wacht u in ons midden gekunstelde onderscheidingen daartestellen, die door ons niet zouden worden erkend. Ontdoe u aan de deur onzes tempels van uwe ongewijde waardigheden en eereteekenen, en dat uwe deugden alleen uwe waarde uitmaken: welk uw rang in het burgerlijk leven ook zijn moge, in de Loge wordt de voorrang alleen den deugzaamste en verlichtste toegekend.

§. II.

Schaam u nooit in het openbaar over een eerlijk man van geringen stand, dien gij in onze plaatsen van bijeenkomst als uwen broeder hebt omhelst; op hare beurt zoude onze orde zich uwer schamen en u met uwen hoogmoed verwerpen, op dat gij denzelven op de ongewijde tooneelen der wereld mogt ten toon spreiden. Zoo uw broeder zich in gevaar bevindt, snel te zijner hulde en vrees niet zelf uw leven voor hem te wagen; reik hem, zoo hij in de nood is een gedeelte uwer schatten toe; en verheug u

envers les hommes en général, tu la dois de préférence à ton frère qui gémit. S'il est dans l'erreur, et qu'il s'égare: viens à lui avec les lumieres du sentiment, de la raison, de la persuasion; ramenes à la vertu des êtres qui chancellent et reléves ceux qui sont tombés.

§. III.

Si ton cœur, ulcéré par des offenses vraies ou imaginaires, nourrissoit quelque inimitié secrete contre un de tes frères, dissipes à l'instant le nuage qui s'éleve: appelles à ton secours quelque arbitre desintéressé; réclames sa mediation fraternelle: mais ne passes jamais le seuil du temple avant d'avoir déposé tout sentiment de haine et de vengeance. Tu invoquerois en vain le nom de l'Eternel pour qu'il daignât habiter dans nos temples, s'ils ne sont purifiés par les vertus des frères et sanctifiés par leur concorde.

Art. IX.

Devoirs envers l'Ordre.

§. I.

Lorsqu'enfin tu fus admis à la participation des avantages qui résultent de l'association Ma-

van uwen overvloed een zoo nuttig gebruik te kunnen maken. Gij hebt gezworen omtrent alle menschen weldadig te zullen zijn, doch uwe lijdende broeders hebben boven alle anderen aanspraak op uwen bijstand; zoo uw broeder dwaalt, doe hem dan de stem des gevoels, en der overtuiging hooren; bevestig den wankelmoedigen op het pad der deugd en rigt ze weder op, die gevallen zijn.

§. III.

Zoo uw hart door ware of vermeende beledigingen verbitterd, eenen heimelijken haat tegen een uwer broeders voedde, zoo haast u deze wolke te verdrijven, roep de hulp van eenen belangloozen scheidsman in; eisch zijne broederlijke tusschenkomst, maar betreet nooit den tempel alvorens alle gevoel van haat en wraak te hebben afgelegd; te vergeefs zouden wij in onze tempels den naam des eeuwigen Gods aanroepen en hem smeeken in ons midden te wonen, zoo dezelve niet door verdraagzaamheid gelouterd en door eendragt, geheiligd waren.

Art. IX.

Pligten omtrent de Orde.

§. I.

Toen gij deelachtig werd verklaard aan de voorregten voortspruitende uit de vereeniging

çonnique, tu lui abandonnas en échange tacitement une partie de ta liberté naturelle : accomplis donc strictement les obligations morales qu'elle t'impose; conformes-toi à ses sages réglemens et respectes ceux, que la confiance publique a désigné pour être les gardiens des lois et les interprêtes du vœu général. Ta volonté dans l'Ordre est soumise à celle de la loi et des supérieurs: tu serois un mauvais frère, si tu méconnoissois jamais cette subordination nécessaire dans toute société, et la nôtre seroit forcée de t'exclure de son sein.

§. II.

Il est sur-tout une loi dont tu as promis à la face des cieux la scrupuleuse observance: c'est celle du secret le plus inviolable sur nos rituels, cérémonies, signes et la forme de notre association. Gardes-toi de croire que cet engagement est moins sacré que les sermens que tu juras dans la société civile. Tu fus libre en le prononçant: mais tu ne l'es plus de rompre le secret qui te lie. L'Éternel que tu invoquas comme témoin, l'a ratifié: crains les peines attachées au parjure: tu n'échapperois jamais au supplice de ton cœur, et tu perdrois l'estime et la confiance d'une société nombreuse, qui auroit

der Vrij Metselaars, stondt gij stilzwijgende een gedeelte uwer vrijheid aan haar af; vervul dus met naauwgezetheid de zedelijke verpligtingen die zij u oplegt, gedraag u overeenkomstig hare wijze instellingen en eerbiedig diegenen die het algemeen vertrouwen tot bewaarders der wet, en vertolkers van den algemeenen wil heeft aangesteld. In de orde is uw wil onderworpen aan den wil uwer meerderen en der wet. Gij zoudt een onwaardig broeder zijn, indien gij de ondergeschiktheid die tot instandhouding van elke maatsshappij vereischt wordt miskendet, onze vereeniging zoude u uit haren schoot moeten terug stooten.

§. II.

Er is bovenal een wet waaraan gij ten aanhooren des hemels de opvolging beloofd hebt; het is de onschendbare geheimhouding onzer plegtigheden, instellingen, teekenen en den vorm onzer vereeniging. Geloof niet dat deze verbintenis minder heilig zij dan de eeden welke gij in de burgerlijke maatschappij gezworen hebt. Gij waart vrij toen gij dezelve uitspraakt, maar eenmaal door dezelve verbonden, zijt gij het niet meer ze te verbreken. Het Opperwezen, hetwelk gij als getuigen aanriept, heeft uwen eed bekrachtigd; ducht die straf die den meineed volgt: gij zoudt aan de folteringen van uw ge-

droit de te déclarer sans foi et sans honneur.

Si les Leçons que l'Ordre t'adresse pour te faciliter le chemin de la vérité et du bonheur, se gravent profondément dans ton ame docile et ouverte aux impressions de la vertu ; si les maximes salutaires, qui marqueront pour ainsi dire chaque pas que tu feras dans la carrière Maçonnique, deviennent tes propres principes, et la régle invariable de tes actions ; ô mon frère ! quelle sera notre joie ! tu accompliras ta sublime destinée, tu recouvreras cette ressemblance divine, qui fut le partage de l'homme dans son état d'innocence, qui est le but du Christianisme et dont l'initiation Maçonnique fait son objet principal : tu redeviendras la créature chérie du Ciel : ses bénédictions fécondes s'arrêteront sur toi ; et méritant le titre glorieux de sage, toujours libre, heureux et constant, tu marcheras sur cette terre l'égal des Rois, le bienfaiteur des hommes et le modèle de tes frères.

---

weten niet ontsnappen en voor altoos het vertrouwen verliezen van eene talrijke vereeniging die regt zoude hebben u eerloos te verklaren.

Hoe groot zal onze vreugde zijn o broeder! indien de lessen die de orde u geeft om u den weg der waarheid en des geluks gemakkelijk te doen bewandelen, zich diep in uwe, voor de indrukken der deugd geopende ziel prenten; indien de heilzame leeringen, die elke uwer schreden in uwen Vrij-Metselaars loopbaan als het ware vergezellen zullen, uwe eigene grondstellingen en den onveranderlijken rigtsnoer uwer daden worden: alsdan zult gij aan uwe verhevene bestemming beantwoorden, gij zult die gelijkvormigheid aan God herwinnen die de mensch in den staat van onschuld bezat, die het hoofddoel des christendoms is, en ook door de Vrij-Metselaars als hun hoofddoel beschouwd wordt: gij zult op nieuw de gunsteling des hemels zijn, deszelfs vruchtbare zegeningen zullen op u nederdalen en altijd vrij, gelukkig, en standvastig, zult gij den roemrijken eernaam van eenen wijzen verdienen, gij zult hier op aarde gelijk zijn aan de vorsten, de weldoener der menschheid en het voorbeeld uwer broederen.
